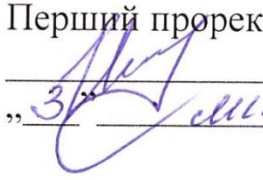

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор

 Н.М. Іщенко
„3” липня 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»

статус дисципліни нормативна

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:

к.е.н., доц. Конєва Т.А.

кафедра фінансів і кредиту

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова _____ Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук _____ О. Б. Філімонова
„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННІПО

_____ Г. Л. Норд
„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу

_____ І. Ю. Потай
„____” _____ 2017 р.

1. Концепція викладання дисципліни

Реформування вітчизняної економіки в напрямку євроінтеграції сприяє різноманітним змінам в економічному, правовому, інформаційному середовищі функціонування підприємств та інших суб'єктів господарювання країни, що безумовно відображається і на їхній фінансовій діяльності.

«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки. Ґрунтуючись на таких курсах, як: «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання», «Банківські операції», – згадана нормативна дисципліна концентрується на питаннях фінансового забезпечення операційної та інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання, тобто безпосередньо досліджує систему форм і методів його фінансової діяльності.

Окрім того, узагальнюючи основні поняття та категорії інших дисциплін професійного спрямування, курс з «Фінансової діяльності суб'єктів господарювання» дозволяє визначити основні особливості здійснення цієї діяльності в розрізі різних суб'єктів господарювання: підприємці, підприємства, банки, страхові компанії, недержавні пенсійні фонди, кредитні спілки, інші небанківські фінансові установи.

Метою дисципліни є надання знань з теорії та практики організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Завдання дисципліни полягають у: вивченні змісту й основних напрямів фінансової діяльності підприємств, способів та методів забезпечення ліквідності підприємства та його фінансової рівноваги, методів формування власного та позичкового капіталу підприємства, особливостей фінансової діяльності суб'єктів господарювання у сфері зовнішньоекономічних відносин та організації фінансових взаємовідносин підприємств з державою, оволодіння практичними навичками використання можливих форм фінансування підприємств, методами та прийомами фінансового контролінгу.

Предмет дисципліни – фінансово-економічні відносини, що виникають у процесі мобілізації ресурсів для фінансування операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

Засвоївши дисципліну “Фінансова діяльність суб'єктів господарювання”, студенти повинні

Знати:

- зміст, завдання та принципи організації фінансової діяльності суб'єкта господарювання;
- процедуру формування власного та позичкового капіталу підприємства;
- фактори та методи дивідендної політики;
- склад внутрішніх джерел фінансування підприємства;
- особливості функціонування приватного підприємця (підприємства), господарських товариств (акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, з додатковою відповідальністю, повне та командитне товариство) та інш.;
- сутність та завдання різних форм реорганізації підприємства;
- основні аспекти інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- принципи організації бюджетування на підприємстві;
- особливості фінансової діяльності різних суб'єктів господарювання.

Вміти:

- обирати за критеріями необхідні форми фінансування діяльності підприємства;
- визначати необхідність та суму збільшення (зменшення) статутного капіталу;
- застосовувати методи санації балансу підприємства;
- нараховувати податки на дивідендні виплати підприємства;
- визначати ефективність дивідендної політики;
- визначати розмір внутрішніх джерел фінансування суб'єкта господарювання;
- розраховувати вартість залучення різних видів позичкового капіталу;
- оцінювати вартість капіталу підприємства;
- обирати за критеріями найбільш оптимальну організаційно-правову форму бізнесу;

- оцінювати доцільність фінансових інвестицій підприємства;
- складати та розраховувати бюджети (бюджет збуту, доходів, витрат, грошових надходжень та виплат та інш.) та фінансову звітність підприємства;
- самостійно і кваліфіковано застосовувати знання нормативно-правової бази щодо фінансової діяльності різних суб'єктів господарювання;
- вільно оперувати отриманими знаннями при самостійному вирішенні практичних задач та приймати управлінські рішення на основі детального та ґрунтовного аналізу показників та результатів діяльності суб'єктів господарювання.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

Форма навчання	Семестр/ Тримістр	Всього годин	В тому числі							Іспит/Залік
			аудиторних					самостійна робота студента		
			лекцій	семінар-ських	практич-них	лабораторних	консультації	триместрова робота по дисципліні	курсова робота (проект)	
денна	8	150	34	34				82		i
заочна	11,12	150	8	8				134		i

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Для денної форми навчання

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Номер модулю	Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента		
			лекційні	семінарські			
1	Тема 1. Зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	13	3	3	7	1	Усне опитування
2	Тема 2. Формування власного капіталу підприємств	14	3	3	8		
3	Тема 3. Внутрішні джерела фінансування	13	3	3	7		
4	Тема 4. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу.	13	3	3	7	2	Усне опитування
5	Тема 5. Оцінка вартості підприємств	13	3	3	7		
6	Тема 6. Фінансові інвестиції підприємств.	13	3	3	7	3	Усне опитування
7	Тема 7. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	13	3	3	7		
8	Тема 8. Фінансовий контролінг. Бюджетування на підприємстві	13	3	3	7		
9	Тема 9. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу.	17	4	4	9	4	Усне опитування
10	Тема 10. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	13	3	3	7		
11	Тема 11. Особливості фінансової діяльності інших суб'єктів господарювання	15	3	3	9		
Загалом		150	34	34	82		

Для заочної форми навчання

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин			Номер модулю	Форми контролю
			Аудиторні		Самостійна робота студента		
			лекційні	семінарські			
1	Тема 1. Зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	14	1	1	12	1	Усне опитування
2	Тема 2. Формування власного капіталу підприємств	15	1	1	13		
3	Тема 3. Внутрішні джерела фінансування	14	1	1	12		
4	Тема 4. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу.	15	1	1	13	2	Усне опитування
5	Тема 5. Оцінка вартості підприємств	14	1	1	12		
6	Тема 6. Фінансові інвестиції підприємств.	14	1	1	12	3	Усне опитування
7	Тема 7. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.	14	1	1	12		
8	Тема 8. Фінансовий контролінг. Бюджетування на підприємстві	13	0,5	0,5	12		
9	Тема 9. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу.	12			12	4	Усне опитування
10	Тема 10. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.	13	0,5	0,5	12		
11	Тема 11. Особливості фінансової діяльності інших суб'єктів господарювання	12			12		
Загалом		150	8	8	134		

4. Аудиторна робота

4.1. Лекції

Тема 1. Зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Сутність фінансів підприємства. Види діяльності підприємства (операційна, інвестиційна, фінансова). Поняття «суб'єкта господарювання», «суб'єкта підприємництва».

Тема 2. Формування власного капіталу підприємства.

Склад та функції власного капіталу.

Цілі, джерела, шляхи збільшення статутного капіталу підприємства.

Сутність та етапи емісійної політики. Види, форми випуску, вартість акцій. Приватне та публічне розміщення акцій.

Цілі, шляхи зменшення статутного капіталу. Санація балансу, шляхи подолання перевищення статутного над величиною власного капіталу підприємства.

Зміст та етапи дивідендної політики, основні фактори її формування. Особливості оподаткування дивідендів.

Тема 3. Внутрішні джерела фінансування. Види, джерела формування та призначення резервного та додаткового капіталу підприємства. Сутність резерву сумнівних боргів. Роль

прибутку та прихованих резервів у самофінансуванні підприємства. Амортизація як внутрішнє джерело фінансових ресурсів. Сутність та види забезпечень наступних витрат і платежів.

Тема 4. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу. Структура позичкового капіталу підприємства.

Банківське кредитування. Сутність, переваги, недоліки, види та вартість товарного (комерційного кредиту). Внутрішня кредиторська заборгованість як форма позичкового капіталу підприємства.

Процедура, вартість та види факторингу. Роль лізингу в кредитуванні підприємства.

Особливості, переваги та недоліки емісії облігацій для підприємства. Сутність та види варіантів.

Тема 5. Оцінка вартості підприємств. Основні завдання, принципи та підходи до оцінки вартості бізнесу. Порядок розрахунку середньозваженої вартості капіталу підприємства.

Тема 6. Фінансові інвестиції підприємств. Сутність та класифікація інвестицій підприємства. Особливості довгострокових та поточних фінансових інвестицій. Методи оцінки доцільності фінансових інвестицій.

Тема 7. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин. Принципи, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності. Форфейтинг як спосіб кредитування зовнішньоекономічних операцій.

Види та форми іноземного інвестування. Міжнародні фінансові відносини.

Тема 8. Фінансовий контролінг. Бюджетування на підприємстві. Сутність, необхідність, завдання, види, зміст та функції фінансового контролінгу. Види та порядок складання бюджетів (оперативних планів) діяльності підприємства

Тема 9. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу.

Основні засади функціонування фізичної особи-підприємця (єдиний, фіксований податок; загальна система оподаткування) та приватного підприємства.

Особливості фінансової діяльності господарських товариств: АТ, ТОВ, ТДВ, командитних та повних товариств.

Види об'єднань підприємств.

Тема 10. Фінансові аспекти реорганізації підприємств. Мета, завдання, види, загальні передумови реорганізації. Реорганізація, спрямована на укрупнення та розукрупнення підприємства.

Тема 11. Особливості фінансової діяльності інших суб'єктів господарювання

Особливості фінансової діяльності банків. Фінансова діяльність страхової компанії як суб'єкта господарювання. Види та основні напрямки діяльності небанківських фінансових установ.

4.2. Семінарські заняття¹

Теми семінарських занять:

Тема 1. Зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 2. Формування власного капіталу підприємства.

Тема 3. Внутрішні джерела фінансування.

¹ План та завдання до групових занять згідно «Методичні рекомендації, питання та задачі до проведення практичних занять з курсу «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва». – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010. – Вип. 149. – 72 с. (Методична серія) (автор Конєва Т.А.)

- Тема 4. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу.
 Тема 5. Оцінка вартості підприємств.
 Тема 6. Фінансові інвестиції підприємств.
 Тема 7. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин.
 Тема 8. Фінансовий контролінг. Бюджетування на підприємстві. Сутність,
 Тема 9. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу.
 Тема 10. Фінансові аспекти реорганізації підприємств.
 Тема 11. Особливості фінансової діяльності інших суб'єктів господарювання

Орієнтовний план семінарського заняття 1:

Тема 1. Зміст фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Основні терміни і поняття: фінанси підприємства, фінансові ресурси, операційна, основна, інвестиційна, фінансова, звичайна, надзвичайна діяльність, суб'єкт господарювання.

Питання для обговорення:

- Розкрийте поняття «фінанси», «фінанси підприємств».
- Надайте визначення «фінансових ресурсів», перелічіть їх види.
- Перелічіть, що може бути віднесено до сфери зовнішніх та внутрішніх фінансових відносин підприємства.
- Які фактори і як впливають на організацію фінансів суб'єкту господарювання?
- Які зовнішні та внутрішні фактори сприяють ефективному функціонуванню фінансів підприємства?
- Визначте до якого виду діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) відносяться наступні операції: реалізація продукції, отримання відсотків за депозитом, залучення інвестицій від бізнес-партнера, нарахувана амортизація нематеріальних активів, закупівля сировини, погашення овердрафту, сплачено дивіденди акціонерам, купівля ОВДП, продаж власного обладнання, виробництво продукції, отримання довгострокового кредиту, сплата відрахувань до фондів соціального страхування, купівля майнового комплексу, продаж акцій іншого підприємства, нарахувана амортизація основних засобів, емісія облігацій, оплата праці, сплата податку на прибуток, збільшення кредиторської заборгованості перед постачальниками, отримано дивіденди від участі в капіталі іншого підприємства?

Задачі:

Задача 1

У підприємства власний капітал складає 3000, воно планує придбати будівлі на 2000, обладнання на 1500, було вирішено, що власний капітал у підприємства буде складати біля 50% всього майна підприємства.

Завдання: скласти спрощений баланс, визначити розмір фінансових ресурсів, проаналізувати структуру активів та пасивів, якщо:

- 1) 30% оборотних активів повинно фінансуватися за рахунок ВСК;
- 2) кредити не можуть перевищувати 25% майна підприємства.

Задача 2

Майно підприємства 35000, знос необоротних активів складає 50%, виробничі запаси 1000, абсолютна ліквідність 0,6, готова продукція 1200, незавершене виробництво 80% від готової продукції, дебіторська заборгованість 1000, грошові кошти, автономність підприємства складає 60%, довгостроковий кредит банку 560, 40% короткострокової заборгованості складають короткострокові кредити банків. Скласти баланс, знайти первісну вартість необоротних активів.

Задача 3

Використовуючи інформацію, наведену в таблиці:

- зазначте належність кожного показника з таблиці до форм фінансової звітності в колонці «Форма звіту» (наприклад, баланс – Б, звіт про фінансові результати – ЗФР), а

показники балансу поділіть на активні та пасивні із зазначенням розділу балансу, до якого вони відносяться. Результати занесіть до колонки «Розділ балансу» (наприклад, А1 – перший розділ активу балансу, П2 – другий розділ пасиву балансу);

- складіть баланс та звіт про фінансові результати.

Таблиця 1

Основні показники діяльності підприємства, тис. грн.

Показник	Форма звіту	Розділ балансу	На кінець 20X1 року	На кінець 20X2 року
Первісна вартість нематеріальних активів			460	467
Короткострокові кредити банків			8809	356606
Грошові кошти			9960	47651
Доход (виручка) від реалізації продукції			1273914	2498348
Товари			240461	24295
Поточні зобов'язання з оплати праці			1400	3314
Дебіторська заборгованість за товари			213709	277093
Первісна вартість основних засобів			57880	107889
Інші витрати			1176	5128
Інші поточні зобов'язання			247533	188576
Знос основних засобів			23336	25236
Довгострокові фінансові інвестиції			1064	15031
Інші фінансові доходи			1033	5321
Витрати на збут			85159	98756
Поточні зобов'язання з одержаних авансів			226	3792
Витрати майбутніх періодів			3046	132347
Виробничі запаси			67715	146200
Фінансові витрати			11119	27475
Поточні зобов'язання зі страхування			667	1570
Незавершене виробництво			6176	21320
Готова продукція			3149	14308
Інші операційні доходи			90576	88067
Інші довгострокові фінансові зобов'язання			132186	130841
Адміністративні витрати			26569	51882
Дебіторська заборгованість за виданими авансами			132206	17086
Векселі одержані			2080	286
Векселі видані			2602	182
Собівартість реалізованої продукції			873092	1820919
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом			652	2490
Незавершене будівництво			33899	305564
Відстрочені податкові зобов'язання			2650	2380
Інші поточна дебіторська заборгованість			278250	785304
Інші операційні витрати			77531	91650

Забезпечення виплат персоналу			328	516
Інші оборотні активи			8315	41158
Довгострокові кредити банків			3570	4280
Кредиторська заборгованість за товари			329201	164732
Поточні зобов'язання з бюджетом			1590	3836
Відстрочені податкові активи			3270	4890
Інші доходи			968	758
Доходи майбутніх періодів			2060	2158
Накопичена амортизація нематеріальних активів			318	356
Цільове фінансування			1054	1256
Акцизний збір			4755	10850

Задача 4

Джерела фінансових ресурсів та напрямки їх використання на початок звітного року склали, у.о.:

Поточні зобов'язання перед бюджетом з податку на прибуток	6104
Звичайні акції	30000
Дебіторська заборгованість	11200
Матеріальні запаси	500
Кошти на рахунку	1820
Нерозподілений прибуток	11900
Короткостроковий банківський кредит	4190
Готова продукція	5184
Споруди (первісна вартість)	16690
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	8900
Знос	5900
Обладнання (первісна вартість)	31600

Протягом звітного року відбулися такі зміни:

1. Було отримано дохід від реалізації продукції в розмірі 300000 разом із ПДВ.
2. ПДВ було сплачено повністю
3. Адміністративні витрати склали 30% від собівартості продукції
4. Заробітна плата відділу збуту 5000
5. Було продано виробничих запасів на 200,
6. Матеріальні витрати на виготовлення продукції 50000
7. Дебіторська заборгованість впала до 8000
8. Було продано обладнання на 15000
9. Готова продукція на кінець звітного року склала 3000
10. Витрати на транспортування продукції 13700
11. Було закуплено поточні фінансові інвестиції на суму 1200, що принесли 5% річних
12. Витрати на рекламу склали 10000
13. Заробітна плата основних робітників 68900
14. Собівартість проданих виробничих запасів 100
15. Загальновиробничі витрати 15000
16. Було продано фінансові інвестиції собівартістю 1000, підприємство при цьому заробило 10% прибутку
17. Матеріальні запаси змінилися до 600
18. Було погашено кредит банку, який обліковувався на початок звітного року
19. Пакувальні матеріали 3500
20. Собівартість проданого обладнання 10000

21. На початку звітнього року було отримано додатковий кредит банку 10000, з них 5000 наприкінці року було погашено.
22. Амортизація виробничого обладнання 1100
23. Відсоток за банківський кредит складає 35% річних
24. Було закуплено споруду на 3310
25. Опалення, освітлення цеху 5000
26. Ставка податку на прибуток 25%, податок на прибуток звітнього року було нараховано, але не сплачено
27. Було сплачено дивіденди на суму 2000
28. Кредиторська заборгованість змінилася до 3600
- Скласти баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів на кінець звітнього року

5. Самостійна робота:

5.1. Денна форма навчання:

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»
кількість годин СРС згідно з навчальним планом: 82

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Денна форма навчання				
8 семестр				
I. О б о в'язк о в і				
1. Підготовка до 17 семінарських занять (пункт 4.2)	56	Протягом семестру	Усне опитування	40
2. Підготовка до виконання підсумкової (контрольної) роботи (пункт 7.1)	10	Протягом семестру	Перевірка контрольної роботи	10
3. Підготовка до іспиту (пункт 6,7.3)	10		Іспит	40
Загалом	76			
Разом балів за обов'язкові види СРС				90
II. В и б і р к о в і				
1. Підготовка короткого докладу з будь-якої теми групового заняття.	6	Протягом семестру	Усний доклад	10
Загалом	6			
Разом балів за вибіркові види СРС				10
Загальна трудомісткість	82			
Всього балів за СРС				100

5.2. Заочна форма навчання:

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»
кількість годин СРС згідно з навчальним планом: 134.

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
1.	2.	3.	4.	5.
Заочна форма навчання				
11,12 триместр				
I. О б о в ' я з к о в і				
1. Підготовка до 4 групових занять (пункт 4.2)	94	Протягом триместру	Усне опитування	25
2. Підготовка до іспиту (пункт 6,7.3)	10		Іспит	40
Загалом	104			
Разом балів за обов'язкові види СРС				65
II. В и б і р к о в і				
3. Підготовка індивідуального письмового завдання (п. 7.2)	30	Протягом групових занять	Усний доклад	35
Загалом	30			
Разом балів за вибіркові види СРС				35
Загальна трудомісткість	134			
Всього балів за СРС у 11,12 триместрі				100

6.Контрольні питання:

1. Сутність фінансів підприємства. Види діяльності підприємства.
2. Сутність та завдання фінансової діяльності суб'єкта господарювання.
3. Поняття та класифікація капіталу підприємства.
4. Склад та функції власного капіталу.
5. Цілі, джерела, шляхи збільшення статутного капіталу підприємства.
6. Сутність та етапи емісійної політики.
7. Види, форми випуску, вартість акцій.
8. Сутність приватного та публічного розміщення акцій.
9. Цілі, шляхи зменшення статутного капіталу.
10. Санація балансу, шляхи подолання перевищення статутного над величиною власного капіталу підприємства.
11. Зміст та етапи дивідендної політики, основні фактори її формування.
12. Підходи та типи дивідендної політики.
13. Порядок нарахування, джерела та форми виплати дивідендів.
14. Особливості оподаткування дивідендів.
15. Види, джерела формування та призначення резервного та додаткового капіталу підприємства.
16. Сутність та облік резерву сумнівних боргів.
17. Роль прибутку та прихованих резервів у самофінансуванні підприємства.
18. Амортизація як внутрішнє джерело фінансових ресурсів.
19. Сутність та види забезпечень наступних витрат і платежів.
20. Структура позичкового капіталу підприємства. Сутність та етапи політики залучення підприємством зовнішніх фінансових ресурсів.
21. Сутність та види банківського кредитування. Структура банківського відсотка за кредит.
22. Сутність, види та вартість товарного (комерційного кредиту).
23. Види та процедура обігу векселів.

24. Внутрішня кредиторська заборгованість як форма позичкового капіталу підприємства.
25. Процедура, вартість та види факторингу.
26. Роль лізингу в кредитуванні підприємства. Структура лізингового платежу.
27. Особливості, переваги та недоліки емісії облігацій для підприємства.
28. Сутність та види варантів.
29. Кредитне забезпечення підприємства: застава, заклад.
30. Кредитне забезпечення підприємства: гарантія, поручительство.
31. Основні завдання, принципи та підходи до оцінки вартості бізнесу. Порядок розрахунку середньозваженої вартості капіталу підприємства.
32. Основні засади здійснення професійної оціночної діяльності в Україні
33. Основні засади функціонування фізичної особи-підприємця (єдиний, фіксований податок; загальна система оподаткування)
34. Основні засади функціонування приватного підприємства.
35. Особливості фінансової діяльності акціонерних товариств.
36. Особливості фінансової діяльності господарських товариств: ТОВ, ТДВ, командитних та повних товариств.
37. Специфіка діяльності державних та казенних підприємств, кооперативів, підприємств з іноземними інвестиціями.
38. Види об'єднань підприємств.
39. Сутність, завдання та види реорганізації, спрямованої на укрупнення підприємства.
40. Сутність, завдання та види реорганізації, спрямованої на розукрупнення підприємства.
41. Сутність, завдання перетворення як особливої форми реорганізації.
42. Види, цілі та об'єкти фінансового інвестування.
43. Принципи, суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності.
44. Основи регулювання, передумови та вимоги до діяльності підприємств у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
45. Форфейтинг як спосіб кредитування зовнішньоекономічних операцій.
46. Види, форми, об'єкти та суб'єкти іноземного інвестування.
47. Особливості діяльності міжнародних фінансових організацій, фінансово-промислових груп.
48. Сутність, завдання, види, функції фінансового контролінгу.
49. Особливості формування пасиву балансу комерційного банку, пасивні операції банку.
50. Особливості формування активу балансу комерційного банку, активні операції банку.
51. Структура банківського відсотка за кредит
52. Формування доходів та витрат банку, формування та розподіл прибутку банку.
53. Роль страхових компаній в економіці країни; особливості організаційно-правових форм страхових компаній в Україні.
54. Особливості формування статутного капіталу, резервів та ресурсів страховика.
55. Структура доходів та витрат страхової компанії.
56. Структура страхового тарифу та собівартість страхової послуги.
57. Особливості оподаткування страховика в Україні.
58. Види та основні напрямки діяльності небанківських фінансових установ.
59. Особливості функціонування кредитної спілки та кредитного бюро.
60. Види та особливості фінансової діяльності недержавних пенсійних фондів.

7. Підсумковий контроль

Навчальним планом дисципліни для денної форми навчання передбачено 34 години практичних занять. **Формою контролю** ступеню підготовки до групових занять є відповідно усне опитування, оцінка якого буде здійснюватися відповідно до встановленої шкали.

Рейтинговою шкалою також передбачено підготовку **короткого доповіді з будь-якої теми групового заняття.**

7.1. Підсумкова (контрольна) робота

Наприкінці семестру студенти денної форми навчання готуються до підсумкової контрольної роботи з тем дисципліни. Кожна контрольна робота складається з 4 завдань (3 питання та 1 задача). Максимальна кількість балів за успішне написання контрольної роботи – 10.

Контрольна робота виконується в аудиторії протягом 1 год. 20 хв.

Основними критеріями оцінювання підсумкової контрольної роботи є: самостійність виконання всіх передбачених завдань, змістовність та логічність відповідей на питання, послідовність та правильність розв'язку задач.

Орієнтовна структура підсумкової контрольної роботи:

Варіант 1

1. Особливості формування пасиву балансу комерційного банку.
2. Акції: види, форми випуску, вартість емісії, ринковий курс.
3. Сутність та види варіантів.

Задача

Визначте до якого виду діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) відносяться наступні операції:

- отримання довгострокового кредиту,
- сплата відрахувань до фондів соціального страхування,
- купівля майнового комплексу,
- продаж акцій іншого підприємства,
- нарахована амортизація основних засобів,
- емісія облігацій,
- оплата праці,
- сплата податку на прибуток,
- збільшення кредиторської заборгованості перед постачальниками,
- отримано дивіденди від участі в капіталі іншого підприємства

7.2. Індивідуальне письмове завдання

Індивідуальні завдання уявляють собою підсумкову контрольну роботу, яка виконується студентом самостійно з метою закріплення та перевірки отриманих знань. Успішне виконання індивідуального завдання є допуском студента до іспиту з дисципліни.

Контрольна робота, розроблена в 30 індивідуальних варіантах, містить 5 теоретичних питань та 2 задачі з усіх тем курсу.

Максимальна оцінка за індивідуальне завдання складає 35 балів.

Орієнтовна структура індивідуального завдання (варіант № 1):

Варіант 1

1. Види банків як вплив на їхню фінансову діяльність.
2. Порівняння фінансово-інвестиційної діяльності страхової компанії та банку.
3. Особливості діяльності кредитних спілок
4. Особливості фінансової діяльності приватного акціонерного товариства

5. Власний капітал підприємства: сутність, складові, функції. Чим статутний капітал відрізняється від власного капіталу. Чи може власний капітал бути від'ємним. Чи може статутний капітал бути меншим (більшим, дорівнювати) за власний капітал.

Задача 1

Майно банку складають:

Тис.грн

Показники	Значення
1. Високоліквідні активи	53400
2. Капітал	17160
3. Кредитно-інвестиційний портфель	292500
4. Матеріальні активи	9280
5. Зобов'язання	345180
6. Інші активи	7160

Розрахувати дохід на активи, дохід на капітал, чистий спред, чисту процентну маржу, Чистий дохід на 1 працівника, проаналізувати та порівняти із нормативами, якщо відомо, що:

Тис.грн

Показники	Значення
1. Прибуток до сплати податку	1155
2. Процентні доходи	4708
3. Процентні витрати	3461
4. Загальна чисельність працівників	115

Задача 2

СК у звітному періоді підписала угоди з обов'язкового державного страхування на суму 20000 грн., обов'язкового особистого страхування на суму 30000, обов'язкового страхування майна і відповідальності – 40000 грн. визначте страхову премію та страховий тариф для кожної з угод, якщо у звітному періоді прийдеться відшкодувати страхову суму 30000, витрати на проведення страхування нормативні, нормативна прибутковість 20% страхового тарифу. На яку суму потрібно підписати додаткову угоду з обов'язкового державного страхування з урахуванням розрахованого тарифу, щоб в звітному періоді отримати прибуток 10000 грн.

7.3. Іспит.

Формою контролю з дисципліни є **іспит**. Питання до іспиту наведено у п. 6. Іспит проводиться в усній формі. Рекомендованим є такий порядок підготовки:

1. переглянути список контрольних запитань, що були надані викладачем;
2. переглянути конспект лекцій, повторити основні терміни і поняття;
3. продивитися питання та розв'язок задач, що були розглянуті на практичних заняттях;
4. звернути увагу на ті питання та задачі, що були залишені на самостійну проробку студента, для опанування яких необхідно використовувати основну та додаткову літературу з дисципліни.

Під час іспиту в аудиторії студенту забороняється користуватися конспектом лекцій, основною чи додатковою літературою. При розв'язку задачі можна використовувати калькулятор.

Основними критеріями оцінювання є: самостійність виконання всіх передбачених завдань, змістовність та логічність відповідей на питання, послідовність та правильність розв'язку задачі, акуратність оформлення розв'язків.

Приклад білету на іспит

Варіант № 1

1. Сутність фінансів підприємства. Види діяльності підприємства.
2. Особливості, переваги та недоліки емісії облігацій для підприємства.
3. Перетворення як особлива форма реорганізації.

Задача

За звітний період страховою компанією було підписано угоди на страхові суми відповідно 30000 і 50000, страхова премія за 1 угодою 5%, за другою 7%. Витрати на страхування склали 2500 грн. Валовий дохід від страхування життя фізичних осіб 40000 грн. страховий внесок від перестрахування ризиків 5000, причому витрати, пов'язані з цією угодою 150 грн. було отримано відсотки за депозитами 1000 грн., сплачено відсотків до банку за отриманий кредит 800 грн., було продано 1500 акцій промислового підприємства за ціною 0,5 грн. кожна, сукупна собівартість яких 500 грн.

Визначити податок на прибуток страхової компанії.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни

8.1. Рейтингова шкала для студентів денної форми навчання

Види контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Всього максимально балів
Усне опитування з питань та задач групових занять	4	10	40
Підсумкова контрольна робота	10	1	10
Доклад	10	1	10
Іспит			40
Загалом			100

8.2. Рейтингова шкала для студентів заочної форми навчання

Види контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Всього максимально балів
Усне опитування з питань та задач групових занять	5	5	25
Індивідуальне письмове завдання	1	35	35
Іспит			40
Загалом			100

Оцінювання знань студентів здійснюється згідно шкали:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	

60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)				
		ЧДУ ім. П.Могили	Бібл. ім. О. Гмирьова	бібл. ім. М.Кропив ницького	Інтернет	
Основний посібник з дисципліни						
1	Клишевич Н.Б. Финансы организаций: менеджмент и анализ : учебное пособие / Н.Б. Клишевич. — М. : КНОРУС, 2016. — 304 с.		+	+	+	
2	Финансы организаций: Учебник / Под ред. Н.В. Колчиной, О.В. Португалово. - М.: ЮНИТИ, 2016. - 399 с.		+	+	+	
3	Ковалев В.В. Финансы организаций (предприятий). Учебник./ Ковалев В.В. -М.:Проспект, 2016 - 352 с.,		+	+	+	
4	Ричард Брейли , Стюарт Майерс. Принципы корпоративных финансов/ Ричард Брейли , Стюарт Майерс. - Олимп-Бизнес, 2015. — 1008 с.		+	+	+	
5	Непочатенко О.О. Фінанси підприємств : підручник/ О.О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 504 с.		+	+	+	
6	Базецька Г. І. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері [текст]: навч. посіб. / Г. І. Базецька, Л. Г. Суботовська, Ю. В. Ткаченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 292 с.		+	+	+	
7	Конєва Т.А. Методичні рекомендації, питання та задачі до проведення практичних занять з курсу «Фінансова діяльність суб’єктів підприємництва». – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010. – Вип. 149. – 72 с. (Методична серія)	+				
8	Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб’єктів господарювання: Навч.посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.	+			+	
9	Фінанси підприємств: Підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та інші; Кер. кол. авт. і наук. ред.. проф.. А.М.Поддєрьогін. – 6-те видання, перероб та допов. – К.: КНЕУ, 2007. – 552 с.		+	+	+	
1. Основні джерела						
1.1. Законодавство						
Кодекси: www.rada.gov.ua						
6	Цивільний кодекс України, 16.01.2003 № 435-IV				+	
7	Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р.				+	
8	Податковий кодекс України, від 02.12.2010 № 2755-VI				+	

Закони України:					
9	Про господарські товариства, 19.09.91, № 1576-XII				+
10	Про акціонерні товариства, 17.09.08, № 514-VI				+
11	Про банки і банківську діяльність, 07.12.00, № 2121-III				+
12	Про Національний банк України, 20.05.99, №679-XIV				+
13	Про страхування, 07.03.96, № 85-96-ВР				+
14	Про кредитні спілки, 20.12.01, № 2908-III				+
15	Про цінні папери та фондовий ринок 23.02.06, № 3480- IV				+
16	Про фінансовий лізинг, 16.12.97, № 723/97-ВР				+
17	Про заставу, 02.10.92, № 2654-XII				+
18	Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні 12.07.2001 № 2658-III				+
19	Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, 15.05.2003 № 755-IV				+
20	Про ліцензування певних видів господарської діяльності, 1.06.00, № 1775-III.				+
21	Про патентування деяких видів підприємницької діяльності, 23.03.1996 № 98/96-ВР				+
22	Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI				+
23	Про приватизацію державного майна, 4.03.92, № 2163- XII				+
24	Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію), 06.03.1992 № 2171-XII				+
25	Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 30.06.1999 р., № 784-XIV				+
26	Про інвестиційну діяльність 18.09.1991 № 1560-XII				+
27	Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди), 15.03.2001 № 2299-III				+
28	Про режим іноземного інвестування, 19.03.96, № 93/96-ВР				+
29	Про зовнішньоекономічну діяльність, 16.04.91, № 959- XII				+
30	Про Єдиний митний тариф 05.02.1992 № 2097-XII				+
31	Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг, 12.07.01, № 2664-III				+
Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні:					
32	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / Верховна Рада України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua				+
33	П(С)БО 8 "Нематеріальні активи" N 242 від 18.10.99				+
34	П(С)БО 12 "Фінансові інвестиції" N 91 від 26.04.2000				+
35	П(С)БО 13 "Фінансові інструменти" N 559 від 30.11.2001				+
36	П(С)БО 15 „дохід” від 29.11.99 № 290				+
37	П(С)БО 16 „витрати” від 31.12.99 № 318				+
38	П(С)БО 17 „податок на прибуток” від 28.12.2000 № 353				+
39	П(С)БО 19 „об’єднання підприємств” від 07.07.99 № 163				+
40	П(С)БО 25 „фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва” від 25.02.2000 № 39				+
41	П(С)БО 31 "Фінансові витрати" 28.04.2006 N 415				+
1.2. Інші підручники з дисципліни					
42	Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2001. – 528 с.	+	+	+	
43	Бланк И.А. Энциклопедия финансового менеджмента. Т.2: Управления активами и капиталом предприятия. - К.: Эльга, Ника-Центр, 2003.	+	+	+	

44	Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту. – К.: КП «ВАЗАКО», 1997.	+	+	+	
45	Джуха В.М. Лизинг. Серия «Учебники, учебные пособия». Ростов н/Д: «Феникс», 1999. – 320 с.	+	+	+	
46	Економічний словник-довідник. За редакцією С.В. Мочерного. – К.: Феміна, 1995.	+	+	+	
47	Задихайло Д.В. та інш. Корпоративне управління: Навч. посіб. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.		+		
48	Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 768 с.		+		
49	Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.	+	+	+	
50	Тьюлз Р., Бредли Э., Тьюлз Т. Фондовый рынок. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 648 с.	+	+	+	
51	Финансовый менеджмент: теория и практика. Учебник под ред. Е.С. Стояновой. – М.: Перспектива, 2002.		+		
52	Финансовый менеджмент: Учебник // Под ред. А.М. Ковалевой. – М.: ИНФРА-М, 2002.		+		
53	Фінанси підприємств: Навчальний посібник: Курс лекцій/ За ред. д.е.н., проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 268 с.		+		
54	Фінанси підприємств: Підручник/ А.М. Поддєрьогін та інш. – 5-те вид. – К.: КНЕУ, 2004, 546 с..	+	+	+	
55	Херрис Дж.М. Международные финансы: пер. с англ. – М.: Фимень, 1996	+	+	+	
2. Додаткові джерела					
56	Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика. – К.: Хагар-Демос, 1993. – 785 с.	+	+	+	
57	Правова освіта підприємців. Методичні рекомендації для суб'єктів малого та середнього підприємництва. Частина I. / Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – К.: Логос, 2006. – 208 с.		+		
58	Правова освіта підприємців. Методичні рекомендації для суб'єктів малого та середнього підприємництва. Частина II. / Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. – К.: Логос, 2006. – 204 с.		+		
59	Статті з періодичних фахових журналів „Бізнес”, „Бюлетень НБУ», „Вісник НБУ», „Галицькі контракти», „Економіка України», „Фінанси України», „Регіональна економіка», тощо.	+	+	+	

10. Словник дисципліни

Українською мовою	Російською мовою	Англійською мовою
1	2	3
Абсолютна ліквідність	Абсолютная ликвидность	Cash ratio of liquidity
Активи	Активы	Assets
Акціонери	Акционеры	Stockholders
Акціонерне товариство (корпорація)	Акционерное общество (корпорация)	Corporation
Акція	Акция	Stock, share
Альтернативна вартість капіталу	Альтернативная стоимость капитала	Opportunity cost of capital
Амортизація	Амортизация	Depreciation
Баланс	Баланс	Balance sheet
Банкрутство.	Банкротство.	Bankruptcy

Борг	Долг	Debt
Бюджет капітальних інвестицій	Бюджет капитальных инвестиций	Capital budget
Варант	Варрант	Warrant
Викуп акцій	Выкуп акций	Stock repurchase
Виробничі (економічні) ресурси.	Производственные (экономические) ресурсы.	Productive (economical) resources
Власний капітал	Собственный капитал	Shareholders' equity
Вторинний ринок цінних паперів	Вторичный рынок ценных бумаг	Secondary market
Гроші та еквіваленти грошових коштів	Деньги и эквиваленты денежных средств	Cash and marketable securities
Дебіторська заборгованість	Дебиторская задолженность	Accounts receivable
Державні цільові фонди.	Государственные целевые фонды.	State target fund
Диверсифікація	Диверсификация	Diversification
Дивіденди	Дивиденды	Dividends
Довгостроковий кредит	Долгосрочный кредит	Long-term credit
Додатковий капітал	Дополнительный капитал	Additional paid-in capital
Економічна система.	Экономическая система.	Economic system
Емісійний дохід.	Эмиссионный доход.	Capital surplus
Загальна ліквідність	Общая ликвидность	Current ratio of liquidity
Запаси	Запасы	Inventories
Звіт про рух грошових коштів	Отчет о движении денежных средств	Statement of cash flows
Звіт про фінансові результати	Отчет о финансовых результатах	Income statement
Змінні витрати	Переменные издержки	Variable cost
Знос	Износ	Depreciation accumulated
Зовнішня позика.	Внешний долг.	Foreign (external) debt
Інвестиції	Инвестиции	Investment
Інфляція	Инфляция	Inflation
Інфраструктура.	Инфраструктура.	Infrastructure
Капітал	Капитал	Capital
Конвертована облігація	Конвертированная облигация	Convertible bond
Конкуренція.	Конкуренция.	Competition
Короткостроковий кредит	Краткосрочный кредит	Short-term credit
Кредиторська заборгованість	Кредиторская задолженность	Accounts payable
Ліквідація	Ликвидация	Liquidation
Ліквідні активи.	Ликвидные активы.	Liquid assets
Ліквідність	Ликвидность	Liquidity
Людські ресурси.	Людские ресурсы.	Human resources
Майбутня вартість	Будущая стоимость	Future value
Майно	Имущество	Property
Місцеві податки і збори.	Местные налоги и сборы.	Local tax and collection
Необоротні активи	Необоротные активы	Fixed assets
Нерозподілений (реінвестований) прибуток	Нераспределенная прибыль	Retained earnings
Номінальна вартість	Номинальная стоимость	Face (par value, maturity)

		value
Обладнання	Оборудование	Equipment
Облігація	Облигация	Bond
Оборотні активи	Оборотные активы	Current assets
Оборотність активів	Оборачиваемость активов	Total asset turnover
Операційний леверидж	Операционный леверидж	Operating leverage
Опціон	Опцион	Option
Партнерство (господарське товариство)	Партнерство.	Partnership
Пасиви	Пассивы	Liabilities
Первинний ринок цінних паперів	Первичный рынок ценных бумаг	Primary market
Податки підприємства	Налоги предприятия	Corporate taxes
Податок з доходів фізичної особи	Налог с доходов физического лица	Personal income tax
Політика кредитування	Политика кредитования	Credit policy
Попит	Спрос	Demand
Постійні витрати	Постоянные расходы	Fixed costs
Поточні зобов'язання	Текущие обязательства	Current liabilities
Прибутковість активів	Прибыльность активов	Return on assets ROA
Прибуток	Прибыль	Profit
Приватизація	Приватизация	Privatization
Приватне підприємництво	Частное предпринимательство	Sole proprietor
Приватне розміщення	Частное размещение	Private placement
Привілейована акція	Привилегированная акция	Preferred stock
Прогресивні пропорційні і регресивні податки.	Прогрессивные пропорциональные и регрессивные налоги.	Progressive proportional and regressive tax
Пропозиція	Предложение	Supply
Проста акція	Проста акция	Common stock
Простий відсоток	Простой процент	Simple interest
Публічне розміщення	Публичное размещение	Initial public offering IPO
Реальна заробітна плата.	Реальная заработная плата.	Real earnings
Реорганізація	Реорганизация	Reorganization
Ринок	Рынок	Market
Розподіл	Распределение	Distribution
Своп	Своп	Swap
Середньозважена вартість капіталу	Средневзвешенная стоимость капитала	Weighted-average cost of capital
Складний відсоток	Сложный процент	Compound interest
Спеціалізація	Специализация	Specialization
Споживання	Потребление	Consumption
Ставка дисконтування	Ставка дисконтирования	Discount rate
Статутний капітал	Уставной капитал	Common stock and other paid-in capital
Структура капіталу	Структура капитала	Capital structure
Суспільні товари	Общественные товары	Public goods
Теперішня вартість	Теперешняя стоимость	Present value
Технічний прогрес.	Технический прогресс.	Technical progress

Тіньова економіка	Теневая экономика	Underground sector of economy
Товар	Товар	Good
Товариство з обмеженою відповідальністю	Общество с ограниченной ответственностью	Limited partnership
Управлінський облік.	Управленческий учет.	Administrative accounting
Ф'ючерсний контракт	Фьючерсный контракт	Futures contract
Фінанси підприємств	Финансы предприятий	Corporate finance
Фінансовий левиридж	Финансовый левиридж	Financial leverage
Фіскальна політика.	Фискальная политика.	Fiscal policy
Фондова біржа.	Фондовая биржа.	Stock exchange
Форвардний контракт	Форвардный контракт	Forward contract
Хеджування.	Хеджирование.	Hedging
Цільове фінансування.	Целевое финансирование.	Special-purpose funding
Цільові позики.	Целевые займы.	Special-purpose loan
Цінні папери.	Ценные бумаги.	Securities
Часткова оплата.	Частичная оплата.	Share pay
Чек.	Чек.	Cheque
Чиста теперішня вартість	Чистая теперешняя стоимость	Net present value
Чистий робочий капітал	Чистый рабочий капитал	Net working capital
Швидка ліквідність	Быстрая ликвидность	Quick ratio of liquidity
Швидкість обігу грошей .	Скорость оборота денег.	Speed turnover of money
Штраф.	Штраф.	Fine
Юридична особа.	Юридическое лицо.	Juridical artificial person